

פרופ אמיר אורבך
ר"ח הצדף 6, יפו 68034
054-5694455

amir@math.tau.ac.il
<http://www.math.tau.ac.il/~amir>

14 מרץ, 2010

לכבוד השר מיכאל איתן

הנידון: הרפורמה בהליכי התכנון והבניה

אדוני השר:

כמי שיצא רק לאחרונה ממאבק בוועדה המקומית של עיריית תל אביב יפו, הגדלת כוחם של הוועדות המקומיות בעיריות משמעותה לתת לחתול לשמור על החלב.

חלק משמעותי של הוועדות המקומיות בהרבה מקומות הן המקור והשורש לשחיתות במדינה בכלל וברשויות העירוניות בפרט. הן רומסות בלי רחם כל פיסת חוק.

לתת לפוליטיקאים מקומיים לנהל ולפקח את רשויות התכנון והבניה זו סתירה בתוך המשפט – אלו שני הפכים עם רצונות ומאווים הפוכים. מה שמקשר בין חלק מהפוליטיקאים המקומיים וחוקי תכנון ובניה זה כסף והרבה, יצרים, חמדנות, שחיתות, חלוקת טובות הנאה, קשרים אפלים עם המוטבים. אין בינם ושלטון החוק שום קשר ואפילו לא מקרי. הם שני קווים מקבילים שלא נפגשים.

כל מטר בתל אביב שווה הרבה מאד כסף. הוועדות נשלטות על ידי פוליטיקאים מקומיים שכל מה שמעניין חלק גדול מהם זה להיות חברים בוועדה המקומית לתכנון ובניה ולצבור כדי לצבור כוח ואולי גם הון. לאחר בחירות ותוך הקדנציה הרבה מאד מהנבחרים נאבקים מרות כדי להיות הוועדה זו שמבחינתם היא הנחשקת ביותר.

גם חלק ממסגרות הייעוץ המשפטי והבקורת בעיריות רחוקות מאד להיות כליל השלמות. יש ברשותי ראיות לכך.

נבחרי הציבור (הפוליטיקאים): רובם רוצים להיות חברי וועדה כי יש בה כוח ששולט על כסף אדיר. חלק מהיושבים בה לא מבינים כלום בנושאי תכנון ובניה. חלק זה לא מעניין. חלקם עוסקים בקומבינות אחד עם השני: אתה תצביע כרצוני עכשיו ואני אצביע עבורך בענין שלך. אתה לא תופיע לוועדה אני לא אופיע לוועדה בענין שלך. לסכום: מה שקורה בהרבה מהוועדות הללו זה תוהו ובהו אדיר של חמדנות ושחיתות שבינה לבין חוקי תכנון ובניה אין שום קשר. לרוב הפוליטיקאים אין ידע/השכלה בענין והם יושבים על הררי חומר שאין ביכולתם לעכל. הם לא קוראים את החומר. תושבים משקיעים בהכנת החומר לוועדה את כל נשמתם וכספם כי זה עבור התושבים כל מה שיש להם. חלק מהפוליטיקאים אפילו לא קוראים את זה ולרובם זה אפילו לא אכפת.

אני מציע שברפורמה המוצעת יוכנסו הדברים הבאים:

- עונשי מאסר כבדים יוטלו על נבחרי ציבור (פוליטיקאים) והאנשים המקצועיים שמייעצים להם בוועדות התכנון והבניה שהצביעו ואשרו דברים בלתי חוקיים.
- כל חבר וועדה יעבור קורס על חובותיו בוועדה ויחתום על טופס מתאים.
- להחליף כל כמה שנים את היועץ המשפטי לוועדה. מינוי של שנים בתפקיד כמו בעיריית תל אביב מקהה את החושים וגורם לאין ספור של עיוותים.
- למנות מבקר רק לוועדה שיהיה כפוף למבקר המדינה והיועץ המשפטי לממשלה.

- להגביל את נושא ההקלות. ההקלות הם הרעה החולה של ועדות התכנון והבניה. מכאן חודרת כל השחיתות, אי הבהירות וההתערבות של גופים חיצוניים בהליכי ההיתר. חופש המשחק שנתון בידי הפוליטיקאים משחית כל חלקה טובה.
- למה לוועדה מקומית מותר לפי ראות דעתה לתת שתי קומות? לבטל את חופש הפעולה הזה.
- לסגור פרצות כמו מהי סטיה נכרת ולהגדירה בצורה מדויקת.
- יו"ר ועדה מקומית לא יוכל לכהן יותר מקדנציה אחת. יש יו"ר כמו בתל אביב שזה הפך להיות המקצוע שלו. הם שחוקים עד עפר ואפר. נמאס להם לראות תושבים ולשמוע את התלונות שלהם או לקרוא את הניירות שלהם. אבל הם לא יוותרו על עמדת הכוח הזו אם זה לא יהיה בחוק. אותם צריך לבעוט החוצה אחרי קדנציה אחת.
- יש לקבוע שחברות בוועדה המקומית טומנת בחובה אחריות אישית בלבד ואין להשמע למחויבת קואליציונית או מפלגתית. גב יעל דיין, חברת מועצת עיריית תל אביב שעכשיו אני חושב היא במערך אולי היא במר"צ אמרה לי שבענין המקרה שלי היא תצביע לפי מה שיוחלט בקואליציה או לפי מה שיורו לה מלשכת ראש העיר. היא אפילו לא הבינה שזה לא חוקי והאחריות שלה היא אישית ולא מפלגתית.

אני מוכן לעמוד לרשותך בכל ענין ואינפורמציה.

בברכה
אמיר אורבוך